

ഹരിതഗ്രാമം

ഭാവിതലമുറയ്ക്കായി, പുനരുപയോഗിക്കാവുന്ന ഊർജ്ജവും ശുദ്ധവും സുരക്ഷിതവും കാലാവസ്ഥാമാറ്റങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കാനാകുന്നതുമായ പരിസ്ഥിതിയും പ്രയോജനപ്പെടുത്തി പ്രകൃതി കനിഞ്ഞനുഗ്രഹിച്ച സമൃദ്ധവും ഹരിതാഭവുമായ ഒരു ഗ്രാമം നമുക്ക് സൃഷ്ടിക്കാം

ശ്രദ്ധാവിഷയം

- ഗ്രാമങ്ങളിലെ ജീവനോപാധികളുടെ ഉൽപ്പാദനത്തിനും ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയ്ക്കും പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിര പരിപാലനം
- പുനരുപയോഗിക്കാനാകാത്ത വിഭവങ്ങളുടെ യുക്തിപൂർവമായ ചൂഷണം
- കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തെ ഉൾക്കൊള്ളൽ
- ഗ്രാമങ്ങളിൽ പുനരുപയോഗിക്കാവുന്ന വിഭവങ്ങളുടെ വർധിതമായ ഉപയോഗം
- ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ പരിപാലനം
- ആവശ്യാനുസൃതം സുരക്ഷിതമായ കുടിവെള്ളം, ശുചീകരണസേവനം, ശുദ്ധവായു എന്നിവ ലഭ്യമാക്കൽ

പ്രാദേശിക ലക്ഷ്യങ്ങൾ, പദ്ധതികൾ

- പുനരുപയോഗിക്കാവുന്ന പരിസ്ഥിതിയിലും ഊർജത്തിലും പരിസ്ഥിതിയിലും ഊന്നി ഗ്രാമതല കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കലും മേൽനോട്ടം വഹിക്കലും ജീവിധിപിയുമായി സമന്വയിപ്പിക്കലും.
- എംപി കെയുഎസ്യുഎംപി (MP KUSUMP) പദ്ധതി പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കർഷകരെ പ്രചോദിപ്പിക്കുക.
- ബയോഗ്യാസ് ഉൽപ്പാദനത്തിനായി ചെടികൾ നടുക.

പ്രാദേശിക ലക്ഷ്യങ്ങൾ, പദ്ധതികൾ

- ഉപയോഗം കുറയ്ക്കൽ, പുനഃചംക്രമണം, പുനരുപയോഗം എന്നിവ വഴി മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം കുറയ്ക്കുക
- മാലിന്യ ശേഖരണ സംവിധാനം ശക്തിപ്പെടുത്തുക- ഗാർഹിക തലത്തിലും സാമൂഹിക തലത്തിലും (HH and Community level Collection)
- ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് സംവിധാനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക
- പുനഃചംക്രമണവും പുനരുപയോഗവും വഴി മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം കുറയ്ക്കുന്നതിനായുള്ള ബോധവൽക്കരണം നടത്തുക

പഞ്ചായത്തുകളിലെ പ്രാദേശിക കുർമ്മപദ്ധതി

ഉറപ്പാക്കുക:

- സൗരോർജ്ജ ഉപയോഗത്തിന്റെ പ്രോത്സാഹനം
- വൈദ്യുതിയുടെ കാര്യക്ഷമമായ വിതരണം
- ഫലപ്രദമായ മാലിന്യനിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതി

പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക:

- തദ്ദേശീയമായ ജലവിഭവങ്ങളുടെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തൽ.
- വനങ്ങളും, ജലസ്രോതസ്സുകളും, കാവുകളും തുടങ്ങിയ പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളുടെ സാമൂഹികാധിഷ്ഠിത പരിപാലനം.
- ഉയർന്ന ചരിവുകളിലും തരിശുപ്രദേശങ്ങളിലും പാതയോരങ്ങളിലും സ്വാഭാവികമായി വളരുന്ന സസ്യങ്ങളും നട്ടുപിടിപ്പിക്കൽ.
- പൊതു ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ

പഞ്ചായത്തുകളുടെ പങ്ക് / കടമ / കർത്തവ്യം

- ജൈവകൃഷിയും സുസ്ഥിര മത്സ്യബന്ധനവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക
- മത്സ്യബന്ധനത്തിനായി സമൂഹകുളങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക
- ഒറ്റത്തവണ പ്ലാസ്റ്റിക് ഉപയോഗം നിരോധിക്കുക
- പ്രകൃതിസംരക്ഷണം വീണ്ടെടുക്കലിനായി രൂപീകരിച്ച സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റി വർക്കിങ് കമ്മിറ്റിയുടെ ശാക്തീകരണം
- ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ സൂക്ഷിക്കൽ
- മരുഭൂവൽക്കരണത്തെ പ്രതിരോധിക്കൽ, ഉപയോഗശൂന്യമാക്കപ്പെട്ട ഭൂമിയും മണ്ണും വീണ്ടെടുക്കുക
- ജലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ജൈവവ്യവസ്ഥയുടെ സംരക്ഷണവും വീണ്ടെടുപ്പും
- ജലത്തിന്റെ പുനഃചംക്രമണവും സുരക്ഷിത പുനരുപയോഗവും
- ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനുള്ളിലെ ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം, ജലസ്രോതസ്സുകളെ, നീർത്തടങ്ങളെ, നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട വനം എന്നിവയുടെ മാപ്പിങ്ങ്

പഞ്ചായത്തുകളിൽ കണ്ടെത്താവുന്ന

വിഭവങ്ങൾ

- ഗ്രാജനതയിൽ അനുബന്ധം സൃഷ്ടിക്കാൻ വിദ്യാർത്ഥികളും വനിതകളുമായിരിക്കും ഏകദേശം ലക്ഷ്യം
- പ്രാദേശിക സമൂഹത്തിന്റേയും തിരഞ്ഞെടുത്ത ജനപ്രതിനിധികളുടെയും പരിശീലനവും കൂടുതലും
- പ്രാദേശിക, ജില്ല, ബ്ലോക്ക് തല ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ഉപയോഗിച്ച് സാമൂഹിക മേൽനോട്ടം

ഒരു ത്രിതല സമീപനം സ്വീകരിക്കുമ്പോൾ:

- സാമൂഹികാധിഷ്ഠിത മേൽനോട്ടം: സോഷ്യൽ മീഡിയ, വാട്ട്സാപ്പ്,
- താഴെത്തട്ടിൽ മേൽനോട്ടം-ഐസിഡിഎസ്, ആശ, സ്കൂൾ അധ്യാപകർ, എഫ്ഐഎസ് ഡീലർമാർ എന്നിവർ ഉൾപ്പെടും. ഓരോ ജിപിക്കും ഒരു പ്രദേശിയും ക്ലസ്റ്റർ സൂപ്പർവൈസറും. ഇവയുടെ പതിവായ യോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാവും.
- ജില്ലബ്ളോക്ക് തലമോണിറ്ററിംഗ്-ജില്ലറിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ്, ബ്ളോക്ക് വെരിഫിക്കേഷൻ കമ്മിറ്റികൾ

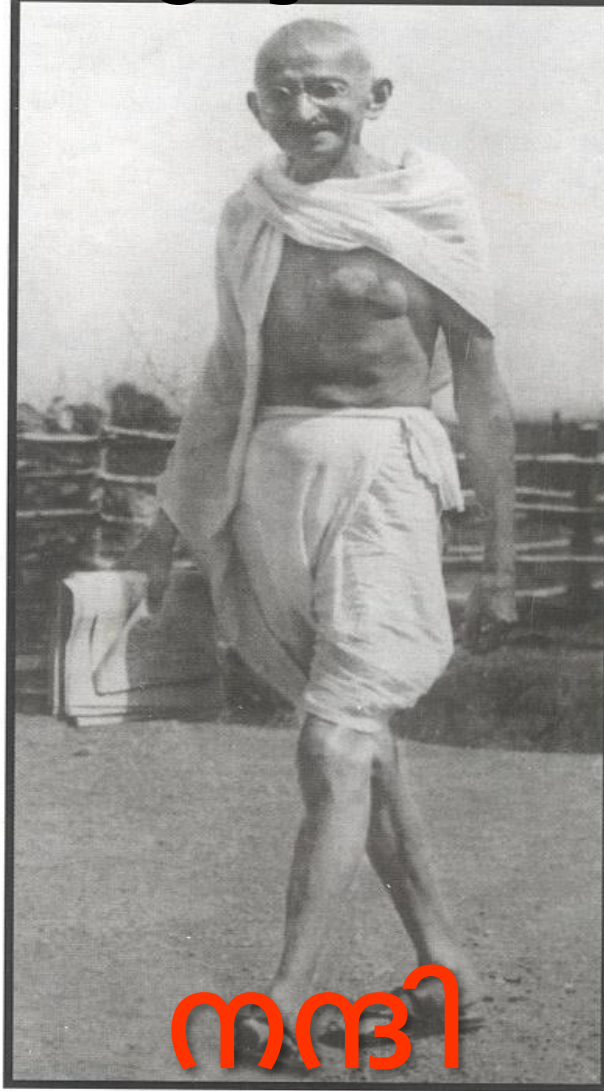
ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ക്ക് കീഴിൽ പരിപാലിക്കുന്ന നഴ്സറി

നമുക്കൊരുമിച്ചു സൃഷ്ടിക്കാം

സ്വാതന്ത്ര്യത്തേ
ക്കുശ്ശസുപ്രധാനം
ശുചീകരണം

നന്ദി

ശുചിത്വം
ദൈവികത്വമാണ്/
ശുചിത്വം
ദൈവത്തോട്
അടുത്ത്
നിൽക്കുന്നു

ശുചീകരണം ഒരു ജീവിതരീതി

